

Инспектор је шеф пољопривредног инспектората, он прима и отпушта практиканта и служитеља у границама одобреног буџета.

Чл. 8. — За обласног инспектора може бити постављено лице, које је свршило коју високу пољопривредну школу, а пре тога је имало матуру гимназије или реалке, — или је свршило средњу пољопривреду или учитељску школу а има најмање десет година државне службе у пољопривредној струци.

Чл. 9. — Овај Правилник ступа у живот кад га Министар потпише и од тада престаје важити Правилник о уређењу и раду пољопривредних инспектората од 6. јула, 1920. год., Бр. 11488.

ПРАВИЛНИК

ЗА ПОЉОПРИВРЕДНУ СТАТИСТИКУ

од 28. новембра, 1921. год.

I Начин сређивања података.

Чл. 1. — Подаци за пољопривредну статистику прикупљају се у току целе године и сређују посебно за сваку годину. Својом потпуношћу имају да задовоље потребе савремене статистике.

Чл. 2. — Податке прикупљају:
Покрајинске Управе и Пољопривредни Инспекторати сваки за своју област.

Податке сређују:

Одсек за Пољопривредну Статистику у Министарству Пољопривреде и Вода за целу државу а покрајинске управе свака за своју област.

I. Одсек за пољопривредну статистику.

Чл. 3. — Одсек прибира и одређује статистичке податке по свима гранама пољопривреде; даје обавештење јавности и заинтересованим лицима о стању пољске привреде и пољопривредне производње; о кретању цена пољопривредних производа на домаћим тржиштима и сва друга стручна обавештења ове природе. У вези је са Међународним Пољопривредним Институтом у Риму.

Чл. 4. — Дужност је одсека:

1) да израђује упутства, формуларе и обрасце за прикупљање података из области пољопривредне статистике и да се стара о правилној примени овог Правилника код свих надлежних власти у земљи;

2) да сређује статистичке податке по свима гранама пољске привреде и да их спрема за публикацију. Публиковање и издавање података, како приватним лицима, тако и корпорацијама и установама у опште, врши увек и само по специјалном одобрењу Министра Пољопривреде и Вода;

3) да стално контролише целокупан рад на пољопривредној статистици у целој земљи и издаје сва потребна упутства за прикупљање и сређивање података;

4) да се стара, да сви подаци, потпуни за целу земљу, буду на време прикупљени и сређени;

5) да чини предлог Министру Пољопривреде и Вода за кажњавање свих одговорних лица, која у погледу прикупљања и сређивања података не испуњавају тавесно своју дужност или се ма у ком погледу не држе одредаба овог Правилника (чл. б. тачка 5. и чл. 17.);

6) да проверава начин прикупљања и рад на сређивању статистичких података изашивањем нарочитих изасланика у поједине области на терен, у колико се и кад се стварна потреба за то укаже;

7) да у годишњи буџет предвиђа и уноси потребне суме кредита за исплату трошкова око штампања формулара и образца прописаних овим Правилником, као и повремених статистичких публикација.

2. Покрајинске Управе и Пољопривредни Инспекторати.

Чл. 5. — Покрајинске Управе прикупљају и сређују статистичке податке за своје области по одредбама овог Правилника.

Пољопривредни Инспекторати прикупљају податке по упутствима Министарства а по одредбама овог Правилника и достављају их Министарству.

Чл. 6. — Дужност је њихова:

1) да у току целе године контролишу рад подручних власти око прикупљања статистичких података;

2) да се старају, да подаци буду потпуни, тачни и на време прикупљени;

3) да и на терену проверавају и испитују стварност прикупљених података за пољопривредну статистику;

4) да примећене неправилности исправљају, а својим упутствима и саветима да утичу на правилну примену и извршење свих одредба овог Правилника;

5) да утврђују несавесност, нетачност и немарност органа при прикупљању статистич-

ких података и да предложу Министру Пољопривреде и Вода одговорна лица за кажњавање (чл. 4. тач. 5.);

6) да увек имају довољан број образца и формулара, као и да све потребне обрасце увек благовремено разашљу свим надлежним властима у области.

II Начин прикупљања података.

Чл. 7. — Податке за пољопривредну статистику дужне су да прикупљају све државне и самоуправне власти у земљи по званичној дужности.

Оштински судови, општинска (месна) поглаварства, управе вароши и градови за прикупљање ових података дужни су одредити нарочита званична лица и старати се, да се прикупљање података у свему врши по одредбама овог Правилника.

Чл. 8. — Оштински судови варошких и сеоских општина, општинска (месна) поглаварства дужни су својој надлежној власти тј. среза, котара, округа, да пријаве до 15. ја-

нуара сваке године имена званичних лица (чл. 7.), која су одређена за прикупљање и сређивање статистичких података.

Списак тих лица срезови, котари, окраји достављају надлежној Покрајинској Управи односно Пољопривредном Инспекторату најкасније до краја јануара сваке године.

Управе вароши и градови, који не подпадају под административну надлежност срезова, котара, окраја, стоје у непосредном саобраћају са надлежном Покрајинском Управом, односно Пољопривредним Инспекторатом и њима подносе списак тих лица најкасније до краја јануара сваке године.

У Хрватској и Славонији с Међумурјем и Крком, котари и градови достављају списак ових лица *непосредно* Зем. Статистичком Уреду у Загребу најкасније до краја јануара сваке године.

Чл. 9. — Прикупљање података, где је то могуће, врше власти поменуте у чл. 7. ал. 2. уз припомоћ што већег броја искусних пољопривредника и других стручних лица, добро обавештених о пољопривредним приликама

тога краја. Избор тих лица врше ове власти саме, било међу својим службеницима, одборницима и кметовима, било међу другим угледним лицима, која су вољна, да сарађују на тим пословима.

Ова стручна лица помажу званичне органе (чл. 7.) у раду око прикупљања података.

Ако има више погодних лица, која су вољна да бесплатно сарађују на прикупљању података, ове ће власти рад поделити појединцима.

Чл. 10. — Власти у чл. 7. ал. 2. дужне су прикупљати и слати надлежним властима податке по следећим обрасцима:

Образац бр. 1. Подела земље и озими усеви;

Образац бр. 2. Површина обрађене земље;

Образац бр. 3. Жетвени принос раних усева;

Образац бр. 4. Жетвени принос позних усева;

Образац бр. 5. Виногради и воћњаци;

Образац бр. 6. Маслињаци;

Образац бр. 7. Стока;

Образац бр. 8. Цене пољопривредних производа.

Уредба

Чл. 11. — Власти у члану 7. ал. 2. дужне су сваке године да прикупе, среде и доставе надлежној власти податке по обрасцу:

број 1	најкасније до	15. јануара,
" 2	"	15. јуна,
" 3	"	15. августа,
" 4	"	15. новембра,
" 5	"	15. новембра,
" 6	"	31. децембра,
" 7	"	15. маја,
" 8	"	5.-ог дана сваког месеца за прошли месец.

Ове су власти дужне препис сваког ис- послатог образца задржати за своју архиву.

Чл. 12. — Податке по обрасцима број 1—7 дужни су срезови, котари, окраји (чл. 15.) саставити у преглед (сумар) за цео срез, (котар, окрај) у два примерка. Један примерак заједно с примљеним обрасцима подручних власти (чл. 7. ал. 2.) са својим извештајем имају у року од 15 дана после датума означених у чл. 11. предати пошти за отпрему

надлежној претпостављеној власти (чл. 18.) а други примерак задржати за своју архиву.

Чл. 13. — Срески економи као органи Министарства Пољопривреде и Вода, а где ових нема старешине среза, котара, окраја дужни су:

- 1) да воде надзор над прикупљањем свих врста података за пољопривредну статистику;
- 2) да проверавају и својим потписима утврђују тачност односно стварност прикупљених података;
- 3) да сеоским и варошким општинама буду увек у свему на руци давањем упутства по потребних за прикупљање података кад и ако их они затраже;
- 4) да се старају да општине све врсте података поднесе по обрасцима и одредбама овог Правилника, водећи нарочито рачун о назначеним роковима за поднашање поједињих образаца;
- 5) да о свима неправилностима, као и о сваком примећеном намерном и несавесном прикупљању података од стране подручних

власти, извештавају благовремено Покрајинску Управу односно Пољопривредни Инспекторат;

6) да се старају, да све власти у срезу, котару, окрају имају увек и на време довољан број образца, које благовремено треба да захтевају у довољном броју од Покрајинске управе, односно надлежног Пољопривредног Инспектората.

Чл. 14. — У срезовима, котарима, окрајима у којима старешине истих врше дужности преског економа побројане у чл. 13. овог Правилника, ако, кад и у колико буду потребна врсачна пољопривредна обавештења ради вршења дужности, обраћају се за иста Покрајинској Управи или надлежном Пољопривредном Инспекторату.

Чл. 15. — Прикупљене податке за пољопривредну статистику дужни су срески економи, а где ових нема старешине среза, котара, окраја, да у остављеном року доставе Покрајинској Управи односно надлежном Пољопривредном Инспекторату.

Податке претходно пажљivo разгледају, па тек прегледане, пошто истинитост истих сво-

јим потписом утврде, достављају на даљи рад Покрајинској Управи односно Пољопривредном Инспекторату (чл. 12.).

У Хрватској и Славонији са Међумурјем и Крком достављају се подаци *непосредно* Земаљском Статистичком Уреду у Загребу.

Чл. 16. — Када наступи случај, да подручне власти среза, котара, окраја до одређеног рока не прикупе податке за пољопривредну статистику, срески економ, а где овог нема, старешина среза, котара, окраја, дужан је да убрза рад подручних власти те да најхитнијим путем прикупи те податке.

Ако подручне власти то не учине до рока остављеног среској, котарској, окрајној власти за подношење образца, срески економ, било лично или посредством помоћника или нарочитог свог изасланика прикупиће потребне податке. У срезовима, где среских економа нема, нарочито одређено лице од стране среске, котарске, окрајне власти прикупиће потребне податке.

Трошкови око накнадног прикупљања података падају на терет дотичне општине.

По извршеном накнадном прикупљању података, срески економ, а где овог нема стаreshina среза, котара, окраја потребно решење о накнадном прикупљању доставља Покрајинској Управи, односно Пољопривредном Инспекторату, који га са својим мишљењем спроводи Министру Пољопривреде и Вода на одобрење.

Чл. 17. — За неизвршење одредаба овог Правилника ма у ком погледу, као и за немарљиво, несавесно, неблаговремено и у опште нетачно извршење истих, одговорни ће чиновници и званичници бити кажњени прописним казнама.

Чл. 18. — При Министарству Пољопривреде и Вода образује се „Статистички Одбор“ као саветодавно тело. Овај Одбор сачињавају начелници:

- 1) Одељења за Аграрну Политику и Кооперације;
- 2) Одељења за Ратарство;
- 3) Одељења за Виноградарство и Воћарство;
- 4) Одељења за Сточарство и

5) Шеф Одсека за Пољопривредну Статистику.

Одбор се сазива у седнице на предлог шефа Одсека за Пољопривредну Статистику, а на позив начелника Одељења за Аграрну Политику и Кооперације, који као председник руководи седницама.

Чл. 19. — Дужност је одбору:

1) Да предлаже Министру Пољопривреде и Вода, који се подаци из области Пољопривредне Статистике имају прикупљати и сређивати као и начин, како се имају прикупљати и сређивати, прописивањем потребних образца и упута за то;

2) Да све сређене и за публиковање већ спремљене статистичке податке расматра и да чини предлог Министру Пољопривреде и Вода који ће се подаци публиковати, кад, како и у ком облику.

Чл. 20. — Сва досадашња наређења, прописи и упутства издата у циљу прикупљања и сређивања података за пољопривредну ста-

тистичку, престају важити од дана када у Службеним Новинама буде објављен овај Правилник за пољопривредну статистику, у колико се противе његовим одредбама.

УПУТСТВА

ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТАТИСТИКЕ.

од 28. новембра, 1921. год., Бр. 29.163—VI.

На основу одредаба Правилника за пољопривредну статистику, током сваке године имају се прикупљати и сређивати подаци:

- а) о плодној и неплодној површини;
- б) о жетвеном приносу;
- в) о бројном стању стоке;
- г) о ценама пољопривредних производа.

A) Површине плодне и неплодне земље.

Са гледишта пољопривредне статистике укупна површина дели се на;

- 1.) *Плодну површину*, која даје или је одређена да даје биљне производе, који човеку служе за потребу на ма који начин;